

SOLA FIDE – POUHOU VÍROU. LUTERSKÁ ŠLECHTA A JEJÍ DĚDICTVÍ NA DĚČÍNSKU A ÚSTECKU (25. DUBNA – 30. 9. 2018)

Dne 25. dubna 2018 byla na zámku v Děčíně otevřena výstava zaměřená na umělecký a stavební odkaz saských šlechtických rodů, jejichž uměleckou produkci v 16. století významně ovlivňovalo luterství. Expozice se zaměřila především na rytířské rody Salhausenů a z Büna, které se výrazně zapaly do dějin Děčína a Ústecka. Výstava vznikla na základě úzké spolupráce celé řady partnerů, mezi nimiž lze jako hlavní autory jmenovat Filozofickou fakultu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Zámek Děčín, Národní památkový ústav v Ústí nad Labem, Severočeskou galerii výtvarného umění v Litoměřicích a Městské muzeum v Pirně společně s Kulturní a turistickou společností Pirna.

V upravené zámecké černé kuchyni byly jednotlivé prostory koncipovány dle typů vystavovaných památek. První místnost sledovala základní koncepci luterského liturgického prostoru od oltáře, zastoupeného detailním digitálním modelem unikátního oltáře s alabastrovými reliéfy z kostela sv. Floriána v Krásném Březně, přes kamennou křtitelnic z kostela sv. Jakuba Většího ze Svádova až po části výpravného figurálního epitafu Abrahama Bocka z Hermsdorfu a jeho rodiny z kostela sv. Václava z Valtířova. Bohatou a věroučnou výzdobu interiérů luterských kostelů přelomu 16. a 17. století pak reprezentoval soubor alabastrových reliéfů z kostela sv. Floriána v Krásném

Zámek Děčín, pohled do expozice výstavy Sola Fide.

Březně, které původně tvořily výzdobu zdejší renesanční kazatelny, a dřevěná socha anděla, která byla původním podstavcem této kazatelny. Reliéfy z Blížvedel a Varnsdorfu s námětem Poslední večeře Páně upomínaly na důležitost přijímání těla a krve Kristovy v protestantské liturgii. Stylovým doplňkem místnosti byly dozajista rovněž transparentní zástěny oken, které nesly potisky úryvků luterských náboženských písní, výmluvně ilustrující nezastupitelnou roli hudby v protestantské liturgii.

Druhá místnost byla věnována důležité roli letákové produkce a luterské literatury obecně. Reprodukce náboženských letáků, stylově přibitých na dveře místnosti, odkazovaly nejen na ústřední roli knihtisku při šíření reformace, ale rovněž symbolicky připomněly legendární akt Martina Luthera ve Wittenbergu, s nímž je z tradice počátek reformace spojován. Ve vitrínách prezentované listiny, zabývající se většinou úpravou městského práva v duchu luteránství, a bohatě zdobené Bible vhodně dokreslily rozmanitost písemné agendy a pramenů dané doby.

V poslední místnosti se pozornost autorů výstavy zaměřila na sakrální architekturu luterských rodů Děčína a Ústecka. Pomocí smyček sestavených z bohaté fotodokumentace a interaktivně koncipované počítačové prezentace se mohli návštěvníci seznámit s podobou a stavebním vývojem kostelů ve Svádově, Valtířově, Krásném Březně a Benešově nad Ploučnicí.

Všechny představené exponáty, včetně doprovodných odborných textů zaměřených na široké spektrum témat z oblasti kulturního a uměleckého luterské saské šlechty 16. století, budou představeny v připravovaném katalogu k výstavě, jehož vydání se očekává do konce roku 2019.

TÁNA ŠIMKOVÁ